

Läraryrkesnämnden

Utbildningsplan

Speciallärarprogrammet Specialisering: utvecklingsstörning (Ingår i lärarlyftet)

Programkod:	LASPU
Programmets benämning:	Speciallärarprogrammet Special Teacher Education Programme
Högskolepoäng/ECTS:	90 hp
Beslut om inrättande:	Utbildningsplanen är fastställd av fakultetsnämnden 2012-05-03, att gälla från och med ht 2012
Undervisningsspråk:	Svenska
Utbildningsnivå:	Avancerad nivå
Examenskategori:	Yrkesexamen
Behörighetskrav	Grundläggande lärar- eller förskollärarexamen som krävs för att undervisa i grundsärskola, gymnasiesärskola eller särskild utbildning för vuxna enligt behörighetsförordningen samt anställning i grundsärskola, gymnasiesärskola eller i särskild utbildning för vuxna.

Inledning

Utbildningen är en akademisk professionsutbildning på avancerad nivå. Vid Karlstads universitet betyder det att hela utbildningen genomsyras av ett tydligt yrkesperspektiv. Utbildningen förenar forskningens problematiserande perspektiv med vardagspraktikens behov av problemlösning. Den studerande ska visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som speciallärare för barn och elever i behov av särskilt stöd.

Utbildningens mål

Kunskap och förståelse

För speciallärarexamen med specialiseringen utvecklingsstörning ska studenten:

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om relationen mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.
- visa kunskap om barn och elever i behov av särskilt stöd i ett historiskt perspektiv.
- visa fördjupad kunskap om barns och elevers språk- och begreppsutveckling och stimulans av denna.
- visa fördjupade kunskaper om bedömningsfrågor och betygssättning
- visa fördjupade kunskaper om den allsidiga kunskapsutvecklingen hos barn och elever med utvecklingsstörning i relation till undervisningsämnen eller ämnesområden.

Färdighet och förmåga

För speciallärarexamen med specialiseringen utvecklingsstörning ska studenten:

- visa förmåga att kritiskt och självständigt ta initiativ till, analysera och medverka i förebyggande arbete och bidra till att undanröja hinder och svårigheter i olika lärmiljöer.
- visa förmåga att stödja barn och elever och utveckla verksamhetens lärmiljöer
- visa förmåga att delta i arbetet med att utforma och genomföra åtgärdsprogram för enskilda barn och elever i samverkan med berörda aktörer
- visa förmåga att vara en kvalificerad samtalspartner och rådgivare i frågor som rör lärande hos barn och elever med utvecklingsstörning
- visa förmåga att självständigt genomföra uppföljning och utvärdering samt leda utveckling av det pedagogiska arbetet med målet att kunna möta behoven hos alla barn och elever
- visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt genomföra pedagogiska utredningar och analysera svårigheter för individen i de lärmiljöer där barnet eller eleven vistas
- visa fördjupad förmåga till ett individanpassat arbetssätt för barn och elever i behov av särskilt stöd.
- visa förmåga att kritiskt granska och tillämpa metoder för att bedöma kunskapsutvecklingen hos barn och elever med utvecklingsstörning.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För speciallärarexamen med specialiseringen ska studenten:

- visa självkännedom och ha ett reflekterande förhållningssätt till sitt eget lärande
- visa förmåga att inom det specialpedagogiska området göra bedömningar med

hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna och konventionen om barns rättigheter..

- visa förmåga att identifiera etiska aspekter på eget forsknings- och utvecklingsarbete.
- visa insikt om betydelsen av samarbete och samverkan med andra skolformer och yrkesgrupper.
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För speciallärarexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Utbildningens uppläggning

Utbildningen utgår från utveckling av speciallärarens profession. Den studerande ska under utbildningstiden utveckla en självständig hållning i professionsutövningen genom de erfarenheter, kunskaper och reflektioner som den studerande möter i olika utbildningsmoment. De studerandes tidigare erfarenheter och kunskaper tillvaratas vid såväl digitala som campusförlagda seminarier. Professionsutvecklingen knyts kontinuerligt genom utbildningen till tre spår:

- Didaktiska perspektiv. Kontinuerligt genom utbildningen diskuteras frågor om undervisningens utformning i relation till mångfald och variation, ämnesinnehåll samt lärandeteoretiska perspektiv.
- Samtalet. Samtalet ses som centralt i speciallärarens yrkesutövning och belyses utifrån både relationella och institutionella perspektiv. Olika former av samtal kommer att såväl praktiseras som teoretiseras.
- Barnrättsperspektiv. Med utgångspunkt i FN:s konvention om barns rättigheter relateras genomgående till skolans och lärares moraliska, politiska och pedagogiska uppdrag.

Utbildningen strävar också mot progression när det gäller vetenskapligt förhållningssätt genom de olika undervisningsmoment och examinationsformer som används. Den studerande ges i utbildningens olika delar möjlighet att utveckla ökande förmåga att ta del av och själv producera forskningsgrundade texter samt att använda olika metoder för databearbetning som t.ex. observationer, intervjuer, tolkning av statistiska data och textanalyser. Vidare läggs vikt vid kritisk granskning, validitetsaspekter samt olika teoretiska perspektiv.

Utbildningen, som ges på distans och halvfart, kommer att bestå av sex delkurser om vardera 15 hp. Under varje kurs kommer tre utbildningstillfällen (oftast 2 dagar/tillfälle) att förläggas till Karlstads universitet. Vid dessa tillfällen kommer olika arbetsformer att tillämpas samtidigt som vissa examinationer kommer att genomföras. Examinationsformerna framgår av varje kursplan.

I övrigt sker utbildningen med hjälp av olika former av informations- och kommunikationsteknik. En undervisningsplattform, It's learning, utgör basen för kommunikation mellan de studerande och lärare samt mellan de studerande i studiegrupper. Auskultationer och fältstudier är obligatoriska inslag i utbildningen. De studerande förväntas ha möjlighet att genomföra studier i praktisk yrkesverksamhet. Ett självständigt arbete (examensarbete) omfattande 15 hp genomförs under den sista terminen.

Utbildningens innehåll

Specialpedagogik som verksamhets- och forskningsfält, 1 - 15 hp

- Yrkesrollen
- Specialpedagogik som verksamhetsfält
- Specialpedagogik som forskningsfält
- Det kvalificerade samtalet
- Mänskliga rättigheter och konventionen om barns rättigheter

Kartläggning av lärmiljöer ur ett inkluderande perspektiv 15-30 hp

- Olika teoretiska perspektiv på lärandeprocesser och kunskapsutveckling
- Relationen språk och lärande samt introduktion till alternativ och kompletterande kommunikation (AKK)
- Perspektiv på utvecklingsstörning
- Specialläraren som kvalificerad samtalspartner i kartläggning av lärmiljöer
- Elevers rättigheter och inflytande i relation till deras egen kunskapsutveckling

Individ, lärande och samhälle 30 – 45 hp

- Lärande och utveckling i relation till barns och elevers livsvärld
- Barns och ungas olika erfarenheter när det gäller kunskapsutveckling med fokus på genus, språktillhörighet och funktionsnedsättning
 - Nationella och internationella utvärderingar av kunskapsresultat samt jämförande statistik
- Styrdokument
- Centrala begrepp avseende kunskapsbedömning och betygsättning
- Bedömningsmaterial för kartläggning av kunskapsutveckling

Fördjupat didaktiskt perspektiv, 45 – 60 hp

- Problematisering av utvecklingsstörning i kombination med ytterligare funktionsnedsättningar
- Läs- skriv- och matematikutveckling i ett inkluderande perspektiv
- Arbetssätt och läromedel för individualisering samt fördjupning av AKK
- Speciallärarens uppdrag i samarbetet kring elever i behov av särskilt stöd
- Barns behov och rättigheter i relation till särskilt stöd
- Åtgärdsprogram som process och institutionellt samtal

Specialpedagogik som verksamhets- och forskningsfält 11, 60 – 75 hp

- Barns perspektiv och barnperspektiv i forskning
- Specialpedagogisk forskning nationellt och internationellt
- Det kvalificerade samtalsuppdraget

- Teori och metod i utbildningsvetenskaplig forskning
- Etiska frågeställningar

Examensarbete inom speciallärarprogrammet 75 – 90 hp

- Självständigt individuellt examensarbete
- Uppsattsseminarium med opposition

Examensbenämning

Speciallärarexamen med specialisering utvecklingsstörning
Postgraduate Diploma in Special Needs Training

Tillgodoräknande av kurs

Student har rätt att begära tillgodoräknade av tidigare studier vid svensk högskola eller studier utomlands. Beslut om tillgodoräknande av del av kurs fattas av respektive examinator. Beslut om tillgodoräknande av hel kurs eller av generella högskolepoäng fattas av personal på studentservice.

Övrigt

Den som före den 1 juli 2011 har påbörjat en utbildning till speciallärarexamen enligt de äldre bestämmelserna och den som dessförinnan har antagits till sådan utbildning men fått anstånd till tid därefter med att påbörja utbildningen, har rätt att slutföra sin utbildning för att få en speciallärarexamen enligt de äldre bestämmelserna, dock längst till och med utgången av juni 2018.

Regler för grundutbildningen vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.